

RADIONICA „RAZUMIJEVANJE PRAVILNOG RUKOVANJA Babyhandling“

Specijalna bolnica za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama

Petak 05.12.2025, Mali Zelengaj

8.00 – Pozdravna riječ, Što podrazumijeva handling , očekivanja

8.30 – Pravilno rukovanje, primjena i značenje

Kod djece niskog neurorizika u ranoj dojenačkoj dobi mogu se pojaviti odstupanja u kvaliteti mišićnog tonusa. Ona se mogu očitovati kroz neželjene obrasce kretanja poput opistotoničkog izvijanja, zabacivanja glavice, loše kontrole glave, pojačane napetosti mišića ili pak mlohavosti. Takva odstupanja često izazivaju zabrinutost roditelja.

Pravilnim rukovanjem (handlingom) u svakodnevnim situacijama moguće je pozitivno utjecati na kvalitetu mišićnog tonusa djeteta. Time se pridonosi pravilnom razvoju držanja i kretanja te sprječava razvoj nepoželjnih pokreta. Nepravilni obrasci kretanja nerijetko su i razlog upućivanja djeteta na nepotrebne preglede ili vježbe. Najbolje rezultate rukovanje daje ako se primjenjuje u najranijem razdoblju, dok loše navike još nisu usvojene.

Handling provode svi članovi obitelji, odnosno sve osobe koje skrbe o djetetu. On podrazumijeva jednostavne postupke u svakodnevnim aktivnostima, kojima se usmjerava i potiče pravilan razvoj mišićnog tonusa. To su primjerice: uzimanje djeteta na ruke, nošenje, stavljanje u krevetić, kolica ili nosiljku, hranjenje, oblačenje, presvlačenje, toaleta i igra.

Usvajanjem preporučenih postupaka roditelji mogu sve dnevne aktivnosti provoditi na način koji odgovara potrebama djeteta – s radošću, kroz igru i bez osjećaja da dijete „mora vježbati“. Tako se putem pravilnih pokreta u mozak šalju ispravne informacije, čime se sprječava razvijanje loših obrazaca poput izvijanja u luku, slabe kontrole glave i trupa, zabacivanja glavice unatrag ili križanja nožica.

9.00 – Važnost razumijevanja senzomotornog razvoja djeteta

Osim ovih vještina važnih za pravilno usvajanje motoričkih obrazaca roditelj će naučiti i kako provoditi ranu stimulaciju senzorike:

- *preko kože* – djetetu treba ponuditi različite osjećaje topline

- *osjetilo njuha* – važno je nastojati stimulirati dijete različitim vrstama i intenzitetom mirisa
- *osjetilo okusa* – treba znati kako i u kojoj dobi djetetu predočiti postojanje raznih vrsta okusa
- *vid* – potrebno je vrlo rano krenuti sa stimulacijom šarenim igračkama, plahtama, različitom rasvjetom, prilagođenim igračkama
- *sluh* – djetetu treba pričati, pjevati, čitati, recitirati, puštati ugodnu glazbu
- *igra* – roditelj će naučiti kako se igrati s djetetom, a da kroz igru ujedno provoditi stimulaciju pravilnih pokreta

9.30 – **Praktični rad/ rad s lutkama, premještanje, dizanje, spuštanje, okretanje, hranjenje, podrigivanje**

- *podizanje djeteta* – kod podizanja djeteta iz ležećeg položaja važno je naučiti pravilno postaviti ruke, usvojiti podizanje djeteta uz rotaciju preko svojih ruku, a kod spuštanja djeteta postupak je potrebno provoditi samo obratnim redoslijedom
- *hranjenje djeteta* - držanjem djeteta s lagano nagnutom glavicom prema naprijed i lagano savijenim tijelom u „kiflicu“ omogućujemo bolji pristup majčinim prsima, lakše sisanje i gutanje, a sprječavamo zabacivanje glavice koje može dovesti do alarmantnog zagrcavanja. Postupcima stimulacije orofacialne muskulature potičemo pravilno gutanje, kasnije žvakanje. osjetilo okusa – treba znati kako i u kojoj dobi djetetu predočiti postojanje raznih vrsta okusa
- *podrigivanje djeteta* – postavljanjem djeteta na rame s ručicama ispred njegove glavice, uz pridržavanje leđa svojom rukom omogućujemo djetetu lakše podrigivanje i sprječavamo zagrcavanje
- *držanje djeteta* – treba biti ugodno i djetetu i roditelju, pravilno držanje onemogućuje pokrete izvijanja i zabacivanja glavice, ručice su uvijek slobodne i ispred tijela; nezadovoljno dijete lagano možemo smiriti držanjem na leđima u svom krilu. Važno je pravilno postaviti dijete - odignuti nožice koje će dijete dodirivati svojim ručicama. Ujedno ćemo ovim položajem djetetu omogućiti kontakt oči u oči s majkom, dijete će vidjeti majčino lice, čuti glas, pjesmu, a to će mu pružiti sigurnost.
- *nošenje djeteta* – bilo da ga roditelj nosi okrenutog od sebe ili u polusjedećem položaju ili na boku, pravilnim nošenjem suprimira se patološko izvijanje djeteta, a omogućuje se djetetu da vidi okolinu, da su mu ručice slobodne, uvijek ispred tijela

Sve ova aktivnosti provodimo s lutkama, praktičan rad. Svaki polaznik mora savladati sve ove vještine kako bi mogao na terenu naučiti roditelje

10.15 – **Pauza**

10.30 – **Praktični rad/ rad s lutkama presvlačenje, mijenjanje pelene**

- *previjanje djeteta* – kao i sama higijena mogu se vrlo jednostavno napraviti tako da dijete držimo u ispravnom položaju uz poticanje rotacije za zdjelicu.
- *skidanje i oblačenje* također se obavlja u položaju na boku tako da roditelj tijekom svakodnevnih aktivnosti, u ovom slučaju presvlačenja, radi na poticanju rotacija bebe i zadržavanju u bočnom položaju.

- Dodavanje djeteta naročito u ranoj dobi kada nije usvojena kontrola glave je jako bitno. Glava koja nije poduprta u toj dobi ili je previše oslonca stvara nelagodu kod djeteta.

Sve nabrojene aktivnosti provodimo s lutkama, praktičan rad. Svaki polaznik mora savladati sve ove vještine kako bi mogao na terenu naučiti roditelje.

11.15. – Zašto se handling mijenja s dobi djeteta?

Podizanje, okretanje i oblačenje - drugo tromjesečje

Kako dijete napreduje u motoričkom razvoju tako usvaja i kontrolu u određenim pozicijama, te je i handling potrebno mijenjati. Naša kontrola popušta i dijete je preuzima. Podizanje i rotiranje je aktivnije. Dijete počinjemo oblačiti u krilu što mu omogućava da gleda svoja stopala aktivno sudjeluje i izgrađuje bolju tjelesnu šemu. Hranjenje je u višim pozicijama, dijete samo pridržava bočicu počinje se s krutom hranom.

Vježba na lutkama, savjeti o nosilkama i maramama.

12.00 – Vježba

12.30 – Osvrt na tortikolis, – Zaležana stopala

Krivi vrat / tortikolis i jedan je od tri najčešća deformiteta s kojim se izvjestan broj djece rađa, odmah nakon iščašenja kuka i deformacija stopala. Edukacija roditelja ključni je element u liječenju. Bitno ih je na vrijeme prepoznati i što prije uputiti u terapiju. Patronažne sestre mogu od prvih dana pomoći roditeljima pravilno pozicionirati dijete u kolicima, nosilkama, krevetiću. Zaležana stopala potrebno je istezati na pravilan način.

Edukacija roditelja o korektivnim položajima: - ležanje na boku bolesne strane s podloškom (jastukom) ispod glave - ležanje u pronacijskom položaju s glavom okrenutom na stranu tortikolisa - ležanje u supinacijskom položaju s fiksacijom glave na suprotnu stranu od tortikolisa.

Rad na lutkama i prezentacija.

13.30 - Zatvaranje radionice